

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 169/2015-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. apríla 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom Mgr. Valérom Podofským, Advokátska kancelária, Námestie slobody 1, Humenné, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní zaručeného v čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 21 Cb 28/2011 zo 14. novembra 2013 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2 Cob 9/2014 zo 7. mája 2014, ako aj postupom, ktorý ich vydaniu predchádzal a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. augusta 2014 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na rovnosť účastníkov v konaní zaručeného v čl. 47 ods. 3 ústavy, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Humenné (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 21 Cb 28/2011 zo 14. novembra 2013 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Cob 9/2014 zo 7. mája 2014, ako aj postupom, ktorý ich vydaniu predchádzal.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 21 Cb 28/2011 sa sťažovateľ žalobou podanou 31. augusta 2011 domáha proti žalovanému ([REDACTED]) zaplata sumy 126 136,89 € s príslušenstvom. Uvedená pohľadávka mala sťažovateľovi vzniknúť zo zmluvy o tichom spoločenstve uzavretej medzi sťažovateľom a žalovaným 15. marca 1996. Podľa tvrdení sťažovateľa v predmetnej žalobe uvedenou zmluvou o tichom spoločenstve si mali sťažovateľ so žalovaným upraviť svoje vzájomné vzťahy, na základe ktorých sa sťažovateľ mal finančným vkladom v sume 2 800 000 Sk (92 942,97 €) podieľať na podnikaní žalovaného ako tichý spoločník v žalovaným sprivatizovanej spoločnosti [REDACTED] s tým, že tento finančný vklad mal žalovaný vrátiť sťažovateľovi do 31. decembra 2008 a tiež mal sťažovateľovi vyplatiť podiel na zisku za obdobie rokov 1996 – 1998, a to pod hrozbou zaplata dojednanej zmluvnej pokuty v sume 1 000 000 Sk (33 193, 92 €), čo žalovaný podľa sťažovateľa neučinil, a preto

sa úhrady tejto svojej pohľadávky v sume 126 136,89 € (t. j. 92 942,97 € + 33 193, 92 €) s príslušenstvom sťažovateľ domáhal súdnou cestou, pričom na preukázanie ním žalovaného finančného nároku sťažovateľ predložil okresnému súdu overenú fotokópiu predmetnej zmluvy o tichom spoločenstve. Po vykonanom dokazovaní okresný súd sťažnosťou napadnutým rozsudkom sp. zn. 21 Cb 28/2011 zo 14. novembra 2013 žalobu sťažovateľa v celom rozsahu zamietol s odôvodnením, že sťažovateľ neunesol dôkazné bremeno týkajúce sa preukázania existencie (pravosti, a teda aj obsahovej pravdivosti) právneho titulu vzniku ním žalovanej pohľadávky. Okresný súd vo svojom rozsudku poukázal, že sťažovateľ aj napriek okresným súdom jemu opakovane uloženej povinnosti nepredložil originál zmluvy o tichom spoločenstve z 15. marca 1996, na základe ktorej si žalovanú pohľadávku nárokoval. Predložil iba jej overenú fotokópiu, v súvislosti s ktorou okresný súd po vykonanom dokazovaní (po vyjadrení notára osvedčujúceho zhodnosť vyhotovenej kópie s jemu predloženou listinou, z ktorej sa kópia vyhotovovala, ako aj po vypočutí svedkov vrátane znalkyne, pozn.) uzavrel, že bez predloženia originálu predmetnej zmluvy o tichom spoločenstve nie je možné dospieť k zisteniu o pravosti, resp. o zhodnosti tohto originálu s jeho kópiou, pretože notár osvedčujúci kópiu zmluvy nie je znalcom (napr. v oblasti písmaoznactva, pozn.), aby mohol relevantne verifikovať, že jemu na vyhotovenie fotokópie predložená listina je skutočne originálom, a nie falzifikátom. Okrem toho okresný súd poukázal aj na to, že v sťažovateľom predloženej fotokópii zmluvy o tichom spoločenstve, ktorej pravosť obsahu žalovaný poprel a ktorá mala byť uzavretá v roku 1996, sú uvedené aj skutočnosti, ktoré mohli byť známe až v roku 1997, resp. v roku 2002 a nasl. (ako napr. uvedenie obchodného mena žalovaného vo forme, ktorú používal až od roku 2005 a pod.).

O odvolaní sťažovateľa proti označenému rozsudku okresného súdu rozhodol krajský súd bez nariadenia pojednávania, pričom rozsudkom sp. zn. 2 Cob 9/2014 zo 7. mája 2014 potvrdil ako vecne správny rozsudok okresného súdu vo výroku o zamietnutí žaloby sťažovateľa a okrem stotožnenia sa s odôvodnením rozsudku okresného súdu krajský súd odpovedal sťažovateľovi aj na jeho odvolacie námietky týkajúce sa nevykonania dokazovania okresným súdom v ním navrhovanom rozsahu.

Sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovateľ namieta arbitrárnosť rozhodnutia okresného súdu, ktorý podľa jeho názoru rozhodol na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, keďže mal vykonať iba dôkazy svedčiace v prospech žalovaného a nezohľadnil aj návrhy na dokazovanie uplatnené sťažovateľom. Podľa sťažovateľa okresný súd založil svoje rozhodnutie na chybnom závere o tom, že ním predložená overená fotokópia zmluvy o tichom spoločenstve, od ktorej odvodzoval žalobou uplatňovaný nárok, je súkromnou, a nie verejnou listinou, čo je podľa sťažovateľa v rozpore „... s úmyslom zákonodarcu, ktorý v § 3 ods. 4 zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok), pojednáva o tom, že Listiny a osvedčovacie doložky vyhotovené v rámci notárskej činnosti, ich osvedčené odpisy a listiny vyhotovené pri činnosti podľa odseku 2 sú verejnými listinami“. Podľa sťažovateľa okresný súd pochybil aj v tom, že originál zmluvy o tichom spoločenstve si nevyžiadal od žalovaného, ale uspokojil sa iba s jeho, podľa sťažovateľa nepodloženým tvrdením, že obidva originály zmluvy o tichom spoločenstve ostali u sťažovateľa, ktorý však jeden z týchto originálov mal zaslať doručovacou službou UPS žalovanému, dôkazom o čom malo byť čestné vyhlásenie doručovateľa, ktorý „... potvrdzuje odoslanie a doručenie originálu predmetnej Zmluvy o tichom spoločenstve žalovanému, s tým, že potvrdzuje, že v predmetnej zmluve boli uvedené dve sumy a to 2,8 mil. Sk“. Okrem toho podľa sťažovateľa okresný súd nezohľadnil ani ďalšie ním navrhované dôkazy, ako bolo odborné vyjadrenie vypracované ním osloveným znalcom, ktorý mal na podnet sťažovateľa preskúmať originál zmluvy o tichom spoločenstve, z ktorého mal dať sťažovateľ vyhotoviť overenú fotokópiu, avšak okresný súd mal práve naopak zobrať do úvahy odborné vyjadrenie znalkyne, ktorá originál predmetnej zmluvy nikdy neskúmala, a preto je podľa sťažovateľa práve jej vyjadrenie „... úplne irelevantné...“. Napokon podľa sťažovateľa okresný súd pochybil aj v tom, že nevykonal listinné dôkazy („... písomnosti z Fondu národného majetku SR týkajúce sa privatizácie...“, v súvislosti s ktorou sa predmetná zmluva o tichom spoločenstve mala uzatvárať, pozn.) a odmietol vypočuť svedkov, ktorí svedčili alebo mali mať vedomosti o okolnostiach uzavretia zmluvy o tichom spoločenstve, a tiež nevyžiadal daňové priznania žalovaného na účely zistenia jeho zisku v rokoch 1996 – 1998. Podľa sťažovateľa v dôsledku toho, že

uvedené pochybenia okresného súdu nenapravil ani krajský súd, tak aj jeho rozhodnutie vykazuje znaky arbitrárnosti a svojvôle, a keďže obidva súdy mali nadržať žalovanému a svojim postupom a rozhodnutiami účelovo poškodzovať sťažovateľa, malo tým dôjsť k porušeniu základného práva na rovnosť účastníkov v konaní zaručeného v čl. 47 ods. 3 ústavy, ako aj k porušeniu práv zaručených v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa sťažovateľa aj napriek tomu, že žalovaný v celom konaní iba spochybňoval pravosť a obsah ním predloženej fotokópie zmluvy o tichom spoločenstve, ako aj to, že by sa sťažovateľ aj skutočne finančne spolupodieľal na jeho podnikaní bez toho, aby o tom predložil relevantné dôkazy, okresný súd ako „*Súd 1 stupňa vydal arbitrárny rozsudok v prospech žalovaného. Súd I. stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k doleuvedeným nesprávnym skutkovým zisteniam resp. prispôbil si skutkové zistenia v záujme zamietnutia žaloby resp. robil aj z nesporných skutočností, skutočnosti sporné, a teda z nám neznámeho dôvodu suplujúc činnosť advokáta žalovaného, postupoval plne zaujato voči žalobcovi.*“.

K porušeniu základného práva na prejednanie veci v prítomnosti účastníka, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy malo podľa sťažovateľa dôjsť postupom krajského súdu tým, že mu nebolo na zaujatie stanoviska doručené vyjadrenie žalovaného k ním podanému odvolaniu proti rozsudku okresného súdu, ako aj tým, že na prejednanie jeho dovolania krajský súd nenariadil pojednávanie aj napriek tomu, že v danej veci bolo potrebné doplniť dokazovanie vo veci. V uvedených súvislostiach sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol: „*Porušenie povinnosti doručiť vyjadrenie k odvolaniu žalobcovi - účastníkovi konania malo za následok vadu konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., pretože sa účastníkovi konania odňala možnosť uplatnenia procesného práva vyjadriť sa k úkonu druhého účastníka konania. Žalobcovi sa tým odňalo právo na spravodlivý proces. Okrem uvedeného bolo toto právo žalobcu porušené taktiež nedoručením žalobcovi ďalších písomností, a to Odvolania odporcu z 10.10.2011 proti nariadeniu predbežného opatrenia doručené Okresnému súdu Humenné dňa 13.10.2011. Návrhu odporcu z 10.10.2011 na zabezpečenie dôkazu uložením originálu Zmluvy o tichom*

spoločenstve do súdnej úschovy doručený Okresnému súdu Humenné dňa 13.10.2011, ako aj Vyjadrenia žalovaného k obžalobe zo dňa 05.12.2011. ...

Aj napriek nespornej potrebe doplniť dokazovanie predseda odvolacieho súdu pojednávanie nenariadil a dokazovanie nedoplnil. ...

Krajský súd sťažovateľa - žalobcu ani jeho právneho zástupcu o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku neupovedomil... .“

Vzhľadom na uvedené sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

„1. Rozsudkom Okresného súdu v Humennom, sp. zn. 21 Cb/28/2011 zo dňa 14.11.2013 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 2 Cob/9/2014 zo dňa 07.05.2014 a konaniami, ktoré im predchádzali došlo k porušeniu sťažovateľovho práva na spravodlivé súdne konanie - rovnosť účastníkov súdneho konania v zmysle čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl.46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 294 656,94 € ktoré sú povinní 1. Okresný súd v Humennom a 2. Krajský súd v Prešove spoločne a nerozdielne vyplatiť sťažovateľovi do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd v Humennom a Krajský súd v Prešove sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 1372,08 € (t. j. 2 x hl. úkon - prevzatie a príprava veci a podanie vo veci samej každý v sume 678,85 € + 2x režijný paušál každý v sume 8,04 € v zmysle §-u 11 ods.3 v nadväznosti na § 10 a §-u 16 ods.3 vyhlášky MS SR č.655/2004 Z. z.), ktoré sú povinní uhradiť na účet jeho právneho zástupcu..., do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania ústavného súdu je sťažovateľom namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní zaručeného v čl. 47 ods. 3 ústavy, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, k porušeniu ktorých malo dôjsť rozsudkom okresného súdu sp. zn. 21 Cb 28/2011 zo 14. novembra 2013, ako aj rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2 Cob 9/2014 zo 7. mája 2014 a tiež postupom, ktorý ich vydaniu predchádzal.

1. K namietanému rozsudku a postupu okresného súdu

Pokiaľ ide o sťažovateľom napádané rozhodnutie a postup okresného súdu, ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity [„*ak... nerozhoduje iný súd*“], ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, môže poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

Inými slovami, pokiaľ je o ochrane sťažovateľom označených základných práv oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zisťoval, či ochranu tých práv, porušenie ktorých sťažovateľ namieta a k porušeniu ktorých malo dôjsť v dôsledku nedostatočného zistenia skutkového stavu okresným súdom, neposkytujú všeobecné súdy na základe sťažovateľovi dostupných opravných prostriedkov predstavujúcich účinné právne prostriedky nápravy namietaného porušenia jeho práv.

Podľa ústavného súdu sťažovateľ mal možnosť domáhať sa preskúmania, sťažnosťou pred ústavným súdom napadnutého postupu a rozsudku okresného súdu sp. zn. 21 Cb 28/2011 zo 14. novembra 2013, a to využitím riadneho opravného prostriedku (odvolania), ktoré, tak ako to vyplýva aj zo sťažnosti, sťažovateľ napokon aj využil. Na základe sťažovateľom podaného odvolania sa krajský súd v rozsahu svojho preskúmacieho oprávnenia odvolacieho súdu musel v podstate vyrovnať s rovnakými skutkovými a právnymi argumentmi, aké sťažovateľ proti postupu a rozhodnutiu okresného súdu uvádza aj v konaní pred ústavným súdom.

Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti (voči okresnému súdu) už po jej predbežnom

prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. K namietanému rozsudku a postupu krajského súdu

V súvislosti so sťažovateľom napádaným rozsudkom krajského súdu ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné v prvom rade pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00).

Vzhľadom na konštatovanie krajského súdu, že „... sa stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia okresného súdu, týkajúcimi sa rozhodnutia vo veci samej, a na tieto v podrobnostiach odkazuje“, je nevyhnutné na dokreslenie celkového stavu veci uviesť tiež podstatné závery z rozhodnutia okresného súdu:

„V predmetnom konaní bolo nepochybne preukázané, že žalobca a žalovaný v roku 1996 po predchádzajúcich dohovoroch, uzatvorili zmluvu o tichom spoločenstve a to dňa 15.03.1996, pričom podpisy na tejto zmluve boli overené dňa 29.03.1996. Tvrdenie žalobcu, že zmluva bola podpísaná u žalovaného doma, keď mu doniesol peniaze, je v rozpore s vyjadrením notára [REDACTED], ktorý tvrdí, že predmetná zmluva bola

podpísaná 29.03.1996 pred ním, kedy boli podpisy aj u neho overené a táto skutočnosť vyplýva z osvedčovacej knihy, resp. zápisu č. 404/1996 a 405/1996, súd však má za preukázané, že uzatvorená bola. ...

... žalovaný však namieta, že predložená zmluva vo forme fotokópie je neoprávnene pozmenená a to preto, že obchodnoprávny vzťah založený zmluvou o tichom spoločenstve, bol ukončený a to nezaplatením peňažného vkladu v dobe dohodnutej a ani v dodatočne dohodnutej dobe a celá záležitosť prestala byť aktuálna pred viac ako 14 rokmi, žiadal preto, ako už je vyššie uvedené, aby súd zabezpečil dôkaz, t. j. aby súd uložil povinnosť žalobcovi predložiť originál zmluvy o tichom spoločenstve a to súdu...

Žalobca potvrdil v konaní, že originálom tejto zmluvy disponoval až do dňa 19.01.2012, kedy mal zaslať prepravnou službou UPS Slovensko originál zmluvy o tichom spoločenstve a to žalovanému, čo však žalovaný poprel z dôvodu, že v uvedenej zásielke sa originál zmluvy nenachádzal, nachádzal sa v nej len sprievodný list. Je absolútne nelogický postup žalobcu, ak napriek výzve súdu - uzneseniu o zabezpečení dôkazu, tento dôkazný prostriedok súdu nepredložil, údajne ho predložil osobe [REDAKOVANÉ] na znalecké dokazovanie (ktorý bol dňa 11.04.2008 vyčiarknutý zo zoznamu znalcov), pričom táto osoba nie je znalcom zapísaným v zozname znalcov vedeným MS SR a neskôr tento dôkaz o dva mesiace zasiela žalovanému, zrejme v snahe vyhnúť sa predloženiu tohto dôkazu...

Súdu sa javí takýto postup žalobcu absolútne nelogický, najmä, keď tak mal urobiť aj napriek vydanému uzneseniu súdu o povinnosti predložiť tento dôkaz, resp. zložiť ho do úschovy súdu s tým, že na miesto toho, mal originál listiny predložiť osobe [REDAKOVANÉ] na znalecké dokazovanie, ktorý ešte 11.04.2008 bol vymazaný zo zoznamu znalcov a následne tento originál listiny, pre súd z nepochopiteľných dôvodov, mal zasielať žalovanému...

... Pri súkromnej listine tak, ako je to v tomto prípade, stačí popretie jej pravosti, alebo správnosti, druhým účastníkom, pričom dôkazné bremeno pravosti, alebo pravdivosti takejto listiny zaražuje toho, kto takúto listinu predložil ako dôkaz. Na vykonanie tohto dôkazu je potrebné jej predloženie súdu. ... ak účastník poprie pravosť, alebo správnosť obsahu súkromnej listiny, potom platí, že na účastníka, ktorý takú listinu súdu predložil ako

dôkaz, dopadá dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno. Tento účastník tiež nesie procesné nepriaznivé dôsledky toho, že sa v konaní nepodarí preukázať pravosť, alebo správnosť obsahu súkromnej listiny. V predmetnej veci už z vyššie uvedeného je zrejmé, a vyplýva to najmä z odborného vyjadrenia znalkyne [REDAKOVANÉ], ktorá súčasne na pojednávaní ako svedkyňa potvrdila a vyslovila názor, že v prípade nedostatku originálu súkromnej listiny, t. j. zmluvy o tichom spoločenstve, ani kriminalistický a expertízny ústav nemôže vypracovať potrebný znalecký posudok za účelom zistenia pravosti listiny. ...

Taktiež neobstoja tvrdenia žalobcu o tom, že notári [REDAKOVANÉ], resp. [REDAKOVANÉ], potvrdili, resp. overili pravosť listín (či pôvodného originálu, resp. fotokópie), pretože zo súdnej praxe je zrejmé, že notár, ani pracovník poverený notárom, nie je znalcom a nemôže kvalifikovane posúdiť, či predkladaná listina, z ktorej bola vyhotovená kópia, je predmetom notárskeho osvedčenia a v skutočnosti je originálom bez akýchkoľvek znakov falšovania a pozmeňovania. Súd sa stotožňuje s vyjadreniami obidvoch notárov, prezentovanými na pojednávaní, ktorí zhodne uviedli, že oni za pravosť predkladanej a nimi overovanej listiny nezodpovedajú...

V prejednávanej veci žalobca nepreukázal existenciu platnej zmluvy, t. j. existenciu originálu zmluvy o tichom spoločenstve, uzavretej 15.03.1996 medzi žalobcom a žalovaným, ako podnikateľom a tichým spoločníkom...

Súd z predloženej fotokópie, resp. ani overenej fotokópie notárom, nemohol preto zistiť, či Zmluva o tichom spoločenstve je platnou, či nezanikla, či obsahovala podstatné náležitosti, súd nemohol zistiť, aký záväzkový právny vzťah medzi účastníkmi táto zmluva mala predstavovať, aké práva a povinnosti pre účastníkov tejto zmluvy mali vyplývať. Súd ma za to, že keď žalovaný poprel pravosť, alebo správnosť obsahu zmluvy o tichom spoločenstve, ktorú predložil žalobca ako dôkaz, dôkaznú povinnosť a dôkazné bremeno, ktoré znáša žalobca tento v tomto prípade neunesol. Žalobca neunesol dôkazné bremeno a aj dôkaznú povinnosť a preto nemohol súd postupovať ináč, ako žalobu zamietnuť, pretože ani z iných vykonaných dôkazov nič iné nevyplýva. Znamená to, že žalobca žiadnym spôsobom nároky ním uplatnené, podané v žalobe, nepreukázal.

Súd preto zamietol ako nadbytočné vykonávať dôkazy a to zabezpečiť daňové priznanie žalovaného za sporné obdobie za účelom zistenia jeho zisku, pretože žalobca

vôbec nepreukázal svoj nárok čo do základu. Zamietol návrh na zabezpečenie originálov listín z Fondu národného majetku SR, nakoľko zmluvu uzavretú Fondom národného majetku SR so žalovaným a jeho manželkou, spolu s dodatkami, žalovaný v konaní predložil v originály, ostatná korešpondencia súdu potrebná nebola. Ďalej zamietol návrh na výsluch svedkov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], ktorí mali potvrdiť pravdivosť údajov tvrdených žalobcom, samotný žalobca totiž v konaní prehlásil, že zmluvu o tichom spoločenstve podpisoval bez prítomnosti tretej osoby, len so žalovaným, resp. že finančné prostriedky mu vyplatil priamo do jeho rúk, bez prítomnosti inej osoby, bez vydania potvrdenia, pričom ani nevedel preukázať pôvod týchto finančných prostriedkov a tieto prostriedky ani nikde v účtovníctve, ani u žalobu, ani u žalovaného vedené neboli. Výsluch týchto svedkov by nijakým spôsobom nepreukázal napríklad odovzdanie finančných prostriedkov zo strany žalobcu žalovanému, neozrejmil by ani náležitosti zmluvy o tichom spoločenstve. Súd taktiež zamietol návrh na výsluch svedka [REDACTED], pretože tento už bol vypočutý a jeho výpoveď je už vyššie hodnotená. Zamietol aj návrh na výsluch svedka [REDACTED], ktorý mal byť znalcom a to s poukazom na záver odborného vyjadrenia [REDACTED]. Zamietol návrh aj na ostatné dôkazy, pretože súd nedokazuje skutočnosti súdu a účastníkom všeobecne známe.“

Krajský súd na odvolacie námietky sťažovateľa proti citovanému rozsudku okresného súdu, ktoré sú identické s jeho námietkami v konaní pred ústavným súdom, zaujal takéto stanovisko:

«V nadväznosti na obsah uplatnených odvolacích dôvodov odvolací súd uvádza nasledovné:

Pojem verejná listina je v našom právnom poriadku upravený v ust. § 134 O. s. p.; podľa ktorého listiny vydané súdmi Slovenskej republiky alebo inými štátnymi orgánmi v medziach ich právomoci, ako aj listiny, ktoré sú osobitnými predpismi vyhlásené za verejné potvrdzujú, že ide o nariadenie alebo vyhlásenie orgánu, ktorý listinu vydal, a ak nie je dokázaný opak, i pravdivosť toho, čo sa v nich osvedčuje alebo potvrdzuje. Ide o pozitívne vymedzenie tohto pojmu. Listiny, ktoré nemajú povahu verejných listín, sú súkromnými listinami. Aj keď O. s. p. výslovne neustanovuje, že verejné listiny môže

oprávnený orgán vydať presne určeným formálno-právnym postupom, ide o samozrejmu požiadavku, ktorú v prípade verejných listín vydávaných notárom je upravená v štvrtej časti Notárskeho poriadku a v Kancelárskom poriadku pre notárov. Notár je pri spisovaní a vydávaní verejných listín viazaný prísny formálnym postupom, nedodržanie ktorého má za následok, že výsledok jeho práce, t. j. listina, nie je verejnou listinou. Verejnými listinami sú pritom iba listiny, ktoré notár vyhotovuje pri svojej činnosti podľa § 3 ods. 1, 2 Notárskeho poriadku (zák. č. 323/1992 Zb. v znení neskorších predpisov).

V predmetnej veci listina - zmluva o tichom spoločenstve, od ktorej žalobca odvádza svoj nárok, nebola spísaná v rámci výkonu notárskej činnosti, t. j. nebola spísaná notárom o obsahu právneho úkonu tak, ako to má na mysli ust. § 3 ods. 1 písm. a/ Notárskeho poriadku. Listina, ktorú žalobca na podporu svojich tvrdení súdu predložil, mala byť najprv opatrená notárskym osvedčením o jej podpísaní účastníkmi - žalobcom a žalovaným (§ 58 ods. 1, 2 Notárskeho poriadku - legalizácia) a následne mala byť osvedčená správnosť fotokópie s prvopisom uvedenej listiny (§ 57 ods. 1 Notárskeho poriadku - vidimácia).

V zmysle ust. § 57 ods. 2 Notárskeho poriadku, osvedčenie správnosti odpisu či fotokópie listiny vykoná notár alebo jeho poverený zamestnanec. Osvedčenie správnosti odpisu listiny sa vyznačuje na odpise vo forme osvedčovacej doložky, ktorá je v súlade s ust. § 3 ods. 4 Notárskeho poriadku verejnou listinou. Charakter verejnej listiny aj pri aplikácii ust. § 57 či § 58 Notárskeho poriadku majú len legalizačné doložky či doložky vidimačné. Samotná fotokópia či odpis listiny nie je verejnou listinou. V prípade vidimácie notár nemôže zasahovať do obsahu listiny, skúmať pravdivosť a správnosť skutočností v nej obsiahnutých. Notár vykonaním vidimácie neosvedčuje pravdivosť skutočností uvádzaných v listine. Aj v predmetnej veci preto je relevantným to, že charakter verejnej listiny má len vidimačná doložka, a nie samotná listina o zmluve o tichom spoločenstve. Odvolací súd preto súhlasí so súdom prvého stupňa, ak posudzoval fotokópiu zmluvy o tichom spoločenstve aj v súlade s týmto názorom. Na rozdiel od verejnej listiny, kde dôkazné bremeno spočíva na tom, kto popiera jej správnosť, u súkromnej listiny postačuje „formálne“ popretie jej správnosti druhým účastníkom, aby nastúpila dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno toho účastníka, ktorý tvrdil skutočnosti, ktoré mali byť preukázané súkromnou listinou.

... Ak relevantným spôsobom bola spochybnená správnosť údajov vo fotokópii takejto zmluvy predloženej žalobcom, dôvodným bolo, aby žalobca súdu pri takýchto relevantných námietkach predložil originál takejto listiny. V tejto súvislosti aj odvolací súd zdôrazňuje, že súdom prvého stupňa bolo uložené žalobcovi predložiť prvopis či originál tejto listiny a napriek tomu, že mu to opakovane bolo dávané na vedomie, žalobca takýto originál listiny nepredložil...

Ani pri vyhodnotení dôkazov výsluchom svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] odvolací súd nezistil také skutočnosti, ktoré by ovplyvnili záver o tom, že žalobca nepreukázal skutočnosti o uzavretí zmluvy o tichom spoločenstve s takým obsahom, ktorý by odôvodňoval vyhovie jeho žalobe. Napokon len samotný pomer svedka k účastníkovi konania nemusí byť vždy dôsledkom toho, aby vypočúvaný svedok nevypovedal o veci pravdivo.

Čestné vyhlásenie, na ktoré odkazuje odvolateľ v podanom odvolaní, od [REDAKOVANÉ] je tiež len všeobecným tvrdením o akejsi pohľadávke žalobcu vo vzťahu k žalovanému. Neobsahuje však konkrétne skutočnosti, ktoré by sa týkali obsahu listiny, ktorá by mala byť svojím obsahom zmluvou o tichom spoločenstve.

Tak ako je už uvedené vyššie, odvolací súd nezistil ani z obsahu spisu také skutočnosti, ktoré by svedčili o jednostrannom, v prospech žalovaného vedenom súdnom konaní, a ani o tom, aby súd v rozpore s ust. § 132 O. s. p. hodnotil vykonané dôkazy. Odvolateľ namiesto vecnej argumentácie, týkajúcej sa veci, sa uchýľuje v podanom odvolaní k všeobecným námietkam zaujatosti konajúceho súdu. Obsah podaného odvolania však nesvedčí o pomere konajúceho sudcu k veci, k účastníkom či k ich zástupcom, ktorý by mal mať za následok pochybnosti o jeho nezaujatosti...

Na rozhodnutie v predmetnej veci nemá vplyv ani čestné prehlásenie, ktoré žalobca od [REDAKOVANÉ] predložil súdu prvého stupňa dňa 13.11.2013 (č. l. 395 spisu). Ani obsah tohto čestného prehlásenia nedáva odpoveď, z akého dôvodu žalobca nepredložil originál zmluvy súdu, ktorý ho o to výslovne žiadal, ale zasielal tvrdený originál zmluvy žalovanému. Obsah tohto Čestného prehlásenia sám osebe nemôže vyvrátiť obsah tých dôkazov, ktoré boli realizované súdom prvého stupňa v súvislosti práve aj s doručovaním tohto listu cez označenú doručovaciu spoločnosť.

Už pred súdom prvého stupňa boli realizované dôkazy o doručovaní tohto listu cez označenú doručovaciu spoločnosť, vrátane oboznámenia čestného prehlásenia osôb, ktoré sa zúčastnili otvárania tejto zásielky, a žalobca nereagoval na tieto tvrdenia produkovaním dôkazov pred tým, než súd vyhlásil dokazovanie za skončené.

Obsah podaného odvolania už nesvedčí výhradám voči tým záverom súdu prvého stupňa, ktoré sa týkali nerealizácie ďalších žalobcom navrhovaných dôkazov, či už daňových priznaní, originálov listín z Fondu národného majetku SR, či výsluchu svedka [REDACTED] alebo manželky žalobcu, ba ani výsluchu [REDACTED] či svedka [REDACTED].

Za takéhoto stavu odvolací súd dospel k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody neboli spôsobilé privodiť zmenu či zrušenie napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa o zamietnutí žaloby.»

Z citovaného je zrejmé, že okresný súd, ako aj krajský súd, ktorý sa so zisteniami a závermi okresného súdu v celom rozsahu stotožnil, založili svoje rozhodnutie na nutnosti, preukázania objektívnej existencie právneho titulu vzniku sťažovateľom uplatneného finančného nároku, ktorým (titulom) mala byť podľa sťažovateľa zmluva o tichom spoločenstve z 15. marca 1996 (ďalej aj „zmluva“) uzavretá medzi ním a žalovaným, avšak pri preukazovaní tejto skutočnosti dospeli označené súdy k záveru, že sťažovateľ ako žalobca v spore neunesol na ňom spočívajúce dôkazné bremeno týkajúce sa preukázania existencie originálu tejto zmluvy, keďže napriek povinnosti opakovane mu uloženej okresným súdom sťažovateľ originál tejto zmluvy nepredložil, v dôsledku čoho nebolo možné overiť ani dôveryhodnosť, pravosť a originalitu ním predloženej overenej fotokópie údajného originálu tejto zmluvy, ktorej obsah a pravosť žalovaný spochybnil. Podľa krajského súdu predmetnú pochybnosť žalovaného sťažovateľ ako žalobca v spore nevyvrátil, resp. nepreukázal opak, takže v konečnom dôsledku sťažovateľ dôveryhodne nepreukázal existenciu právneho titulu ním uplatnenej pohľadávky, a preto bolo už bez právneho významu vykonať dokazovanie týkajúce sa ustálenia výšky tejto po právnej stránke neexistujúcej (nepreukázanej) pohľadávky.

Podľa ústavného súdu vzhľadom na uvedené zistenia okresného súdu, ako aj krajského súdu nie je možné stotožniť sa s konštatovaním sťažovateľa, že v danom prípade mal byť dotknutej zmluve, resp. ním predloženej údajnej kópii tejto zmluvy pripísaný právny status verejnej listiny, u ktorej by mal platiť predpoklad o jej pravosti a originalite, pričom opak (t. j. vyvratiteľnosť tohto predpokladu) by mal preukazovať účastník konania spochybňujúci jej obsah (t. j. v danom prípade žalovaný, pozn.), a nie účastník konania túto listinu predkladajúci (t. j. v danom prípade žalujúci sťažovateľ, pozn.). V uvedenej súvislosti ústavný súd konštatuje, že tak, ako už konštatovali aj označené všeobecné súdy, o verejnú listinu by išlo iba v prípade, že by dotknutá zmluva bola notárom koncipovaná od počiatku, t. j. bola by notárom v rámci jeho notárskej činnosti spísaná, čo sa však v danom prípade nestalo. Napokon sám sťažovateľ na viacerých miestach uvádza, že originál predmetnej zmluvy koncipoval žalovaný, nie notár a notársky boli na nej overené iba podpisy zmluvných strán. Inými slovami, bez ohľadu na obsah tejto zmluvy notár osvedčoval iba pravosť podpisov zmluvných strán, nie však aj pravosť a dôveryhodnosť jej obsahu, preto závery krajského súdu o charaktere dotknutej zmluvy ako súkromnej listiny, ktorej pravosť (a nie opak) je v prípade pochybností nevyhnutné dokazovať, nemožno v tomto kontexte považovať za svojvoľné a zjavne neodôvodnené tvrdenie.

Rovnako ústavný súd nemôže prisvedčiť ani obrane sťažovateľa spočívajúcej v tvrdení, že ním predložená notársky overená fotokópia originálu zmluvy je bez akýchkoľvek pochybností postačujúcou a dôveryhodnou zárukou originality dotknutej zmluvy, ale v tomto smere ústavný súd poukazuje na tú časť odôvodnenia citovaných rozsudkov, ktorá pojednáva o postavení notára, ktorý nie je a ani nemôže mať status odborníka, aby mohol dôveryhodne posúdiť a konštatovať originalitu jemu na vyhotovenie a osvedčenie fotokópie predloženej listiny. Inými slovami, notár nie je odborne spôsobilý, aby konštatoval, že jemu na overenie kópie predkladaná listina nie je už falzifikátom, t. j. nevie posúdiť, či nevyhotovuje a neoveruje fotokópiu už z falzifikátu. V tejto súvislosti súdy poukázali aj na vyjadrenie znalkyne, ktorá konštatovala, že bez predloženia skutočného originálu zmluvy nie je možné vykonať žiadne komparatívne znalecké dokazovanie týkajúce sa zhodnosti, resp. identity zmluvy predloženej notárke sťažovateľom na overenie jej

fotokópie so skutočným originálom tejto zmluvy, keďže žalovaný poprel pravosť sťažovateľom predloženej iba údajnej kópie tejto zmluvy.

V kontexte uvedeného neobstojí ani tvrdenie sťažovateľa, že v prípade, že by okresný súd zohľadnil aj odborné vyjadrenie ním súkromne osloveného znalca [REDACTED], bolo by bezpochyby preukázané, že ním predložená overená fotokópia zmluvy je zhodná s originálom tejto zmluvy, pretože z predmetného odborného vyjadrenia síce na jednej strane vyplýva, že menovaný odborník preskúmal originál dotknutej zmluvy a konštatoval jej kompaktnosť a neporušenosť (napr. že neobsahuje žiadne znaky, ktoré by nasvedčovali pozmeňovanie textu či odstránenie textu, alebo že strany zmluvy neboli rozdelené a pod.), avšak na strane druhej z tohto odborného posúdenia, ktoré bolo vykonané 28. novembra 2011, nie je žiadnym spôsobom preukázaná skutočnosť, že tento odborne posúdený „originál“ bol predtým 31. augusta 2011 predložený aj notárke na vyhotovenie a osvedčenie kópie, ktorú následne sťažovateľ predložil ako dôkaz v súdnom konaní, toľž keď sa notárka vyjadrila, že *„Ona sama originál nevidela, videla len fotokópiu. Uviedla tiež, že nevie 100 % odlíšiť originál od kópie, pretože stretla sa už s veľmi kvalitnými farebnými fotokópiami.“*. (pozri stranu 6 rozsudku okresného súdu, pozn.). Inými slovami, bez ohľadu na to, ako krajský súd vyhodnotil odborný status menovaného znalca, ktorý bol síce podľa vyjadrenia sťažovateľa vyčiarknutý zo zoznamu znalcov, avšak až v období po vyhotovení predmetného odborného vyjadrenia (v čase jej spracovania bol znalcom), a to na vlastnú žiadosť, nie pre odborné zlyhanie, toto nič nemení na závere o absencii preukázania príčinnej súvislosti medzi ním vykonaným odborným posúdením originálu zmluvy a už skôr vykonaným notárskym overením fotokópie sťažovateľom predloženej zmluvy.

Ústavný súd tiež poukazuje na rozporuplnosť tvrdení a konania samotného sťažovateľa, ktorý na jednej strane uviedol, že originálom zmluvy disponoval do 19. januára 2012 (strana 9 rozsudku okresného súdu, pozn.), avšak tento originál nepredložil na preukázanie svojho nároku spolu so žalobou podanou ešte 31. augusta 2011, t. j. keď mal mať originál zmluvy ešte vo svojej dispozičnej sfére, a neurobil tak ani po opakovanej výzve

okresného súdu, ktorý na základe toho sformuloval pochybnosť o skutočnom motíve sťažovateľa na podanej žalobe.

Podľa ústavného súdu vzhľadom na dokazovaním ustálené zistenia je ústavne udržateľný aj záver krajského súdu o nadbytočnosti dokazovania týkajúceho sa ustálenia výšky sťažovateľom žalovanej pohľadávky, pretože nebol preukázaný ani právny titul jej vzniku (preto okresný súd nevykonal dôkazy vyžiadanim podkladov o zisku žalovaného a pod.), ako aj okolností uzavretia dotknutej zmluvy, pretože pri jej uzavretí boli podľa vyjadrenia samotného sťažovateľa prítomní iba sťažovateľ a žalovaný, takže sťažovateľom navrhovaní svedkovia nemohli mať o okolnostiach jej uzavretia bezprostrednú vedomosť.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03). O arbitrárnosti a svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.

Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že závery krajského súdu sú ústavne udržateľné a podľa ústavného súdu im nemožno vyčítať rozporuplnosť, svojvoľnosť a neodôvodnenosť, ktoré by mali za následok arbitrárnosť napadnutého rozsudku krajského súdu, prípadne jeho jednostrannú bezdôvodnú zameranosť v prospech žalovaného, preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti, pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva a práva na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 6 ods. 1

dohovoru, ako aj základného práva na rovnosť účastníkov v konaní zaručeného v čl. 47 ods. 3 ústavy rozsudkom krajského súdu, už po jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú odmietol (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Predmetom sťažnosti bolo aj sťažovateľom namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, k porušeniu ktorého malo dôjsť v príčinnej súvislosti s postupom krajského súdu, a to tým, že krajský súd nedoručil sťažovateľovi na zaujatie stanoviska vyjadrenie žalovaného k sťažovateľovmu odvolaniu proti rozsudku okresného súdu, ako aj ďalšie písomnosti, a tiež tým, že krajský súd vo veci odvolania sťažovateľa nenariadil pojednávanie, hoci bolo podľa sťažovateľa potrebné doplniť dokazovanie, a tiež mu neoznámil, kedy má byť vyhlásený rozsudok.

Podľa § 209a ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom k 23. decembru 2013, t. j. ku dňu podania odvolania sťažovateľom (ďalej len „OSP v účinnom znení“), ak nejde o prípad uvedený v § 209 ods. 1 druhej vete (t. j. ak odvolanie nemá zákonné náležitosti, pozn.), doručí súd prvého stupňa bezodkladne odvolanie ostatným účastníkom, a ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, vyzve účastníkov, aby sa k odvolaniu vyjadrili.

Podľa § 209a ods. 2 OSP v účinnom znení len čo všetkým účastníkom uplynie lehota na podanie odvolania a vyjadrenia k odvolaniu, predloží súd vec bez zbytočného odkladu odvolaciemu súdu.

Z citovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že v konaní o odvolaní zákonodarca uložil súdu prvého stupňa v rámci prípravy pojednania odvolania zaslať bezvadné odvolanie podané účastníkom konania na vyjadrenie ostatným účastníkom konania, pričom po uplynutí im lehoty na toto vyjadrenie bol okresný súd povinný predložiť vec na pojednanie a rozhodnutie odvolaciemu súdu. Vzhľadom na uvedené tak bolo povinnosťou nie krajského súdu, ale povinnosťou okresného súdu zaslať odvolanie

sťažovateľa na vyjadrenie žalovanému, čo sa napokon aj uskutočnilo, avšak v intenciách čl. 2 ods. 2 ústavy (štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon) zákon neukladal ani okresnému súdu a ani krajskému súdu, aby toto vyjadrenie žalovaného k odvolaniu sťažovateľa bolo nutné zasielať na zaujatie stanoviska ešte späť odvolateľovi, t. j. v tomto prípade sťažovateľovi, najmä keď sa žalovaný vyjadroval iba k odvolacím námietkam sťažovateľa a vo veci neuviedol žiadne nové skutočnosti, ku ktorým by sa sťažovateľ nemal možnosť vyjadriť už v skoršom konaní, takže sťažovateľ nebol žiadnym spôsobom ukrátený na svojom práve vyjadriť sa. Ústavný preto súd považoval sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti za zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa § 213 ods. 3 OSP v účinnom znení ak má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám.

Podľa § 214 ods. 1 písm. a) OSP v účinnom znení na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie.

Podľa § 214 ods. 2 OSP v účinnom znení v ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa týkajúcu sa postupu krajského súdu, ktorý vo veci prejednaní jeho odvolania nenariadil pojednávanie, hoci podľa sťažovateľa bolo v danom prípade potrebné doplniť dokazovanie, ústavný súd podotýka, že z rozhodnutia krajského súdu nevyplýva, žeby pri prejednaní odvolania sťažovateľa opakoval dokazovanie, t. j. krajský súd nedospel k presvedčeniu, žeby okresný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, a teda v tomto prípade disponoval zákonným zmocnením prejednať odvolanie sťažovateľa aj bez nariadenia pojednávania, preto je sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti neopodstatnená.

Podľa § 214 ods. 3 OSP v účinnom znení ak odvolací súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, upovedomí elektronickými prostriedkami účastníka konania alebo jeho zástupcu, ktorý požiadal o doručovanie písomností aj elektronickými prostriedkami (§ 45 ods. 4), o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku podľa § 156 ods. 3.

Podľa § 45 ods. 4 OSP v účinnom znení písomnosti možno doručovať aj elektronickými prostriedkami, ak o to účastník konania alebo jeho zástupca požiada a oznámi adresu na zasielanie písomností elektronickými prostriedkami. Písomnosť súdu sa považuje za doručení piaty deň od jej odoslania, aj keď ju adresát neprečítal.

Podľa § 156 ods. 3 OSP v účinnom znení vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

V súvislosti s poslednou námietkou sťažovateľa, podľa ktorej krajský súd neoznámil jemu alebo jeho právnomu zástupcovi elektronickými prostriedkami dátum a čas vyhlásenia rozsudku aj napriek tomu, že jeho právny zástupca požiadal o doručovanie písomností elektronickými prostriedkami na svoju mailovú adresu, ústavný súd podotýka, že tento postup krajského súdu je síce možné vyhodnotiť ako rozporný so zákonom (§ 214 ods. 3 OSP), avšak intenzita tohto porušenia nemá žiadny vplyv na ústavne udržateľné závery krajského súdu o vecnom prejednaní odvolania sťažovateľa, ktoré sťažovateľ rozporuje. Preto ústavný súd aj v tejto časti sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú odmietol (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia a úhrady trov konania sťažovateľovi je viazané na vyslovenie porušenia jeho práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tých častiach sťažnosti už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. apríla 2015